

Referaten

RUBRIEK 3. Houtteelt (waaronder biologie der houtgewassen, systematiek en zaadteelt).

Light intensity related to stand density in mature stands of the western white pine type. C. A. Wellner. Journal of forestry. 46 (1), 16—19, 1948.

Aangezien het schaduwverdragend vermogen van bosbomen of van de ondergroei een factor is, waarmee de bosbeheerder rekening heeft te houden, bestaat er behoefte aan een eenvoudige methode ter bepaling of ter voorspelling van de lichtintensiteit in opstanden.

Het artikel bevat een methode ter schatting van de lichtintensiteit onder het kronendak in *Pinus strobus*-bossen. Deze methode kan misschien ook bij andere houtsoorten worden toegepast.

De verkregen tabellen kunnen dienen om bijvoorbeeld te bepalen hoe veel er nog juist kan worden gedund in een *Pinus strobus*-opstand om die lichtintensiteit te krijgen, waarbij, ter voorkoming van roest, *Ribes* nog juist wordt onderdrukt; of om te bepalen hoeveel er moet worden weggenomen teneinde een natuurlijke verjonging van de opstand te verkrijgen. (B. V.)

Figured wood: A study of methods of production. F. L. Bailey. Journal of forestry. 46, 116—125, 1948.

Hout met een bijzondere tekening is een buitengewoon hoogwaardig product en het loont daarom de moeite om de productie daarvan op touw te zetten, zelfs indien hiernede grote kosten zijn gemoeid. Er is echter zo goed als niets bekend omtrent de oorzaken van dergelijke bijzondere tekening. Er zijn twee wegen te begaan om tot productie er van te komen: (1) vegetatieve vermeerdering van bomen, die deze eigenschap bezitten; (2) mishandelingen van normale bomen.

Vermeerderingsproeven met 8 verschillende getekende bomen gaven bij *Acer*, *Juglans* en *Liriodendron* geen tekening van het hout in de gekweekte clonen. Mishandeling van zaailingen van dezelfde houtsoorten op uiteenlopende manieren (insnoering, insnijding, puntering e.d. van de bast) gaf althans voorlopige resultaten. Er moet echter worden afgewacht, hoe deze tekening zich handhaaft bij verdere groei. (B. V.)

Growing cottonwood from seed. A. Engstrom. Journal of forestry. 46, 130—132, 1948.

De zaden van populier moeten worden gewonnen, wanneer ze juist rijp zijn. Het zaad wordt uit de katjes verkregen door middel van een „standard seed macerator” en daarna onmiddellijk uitgezaaid. Het zaaibed wordt eerst bewerkt en geëgd; daarna worden door middel van een dubbel schijvenploegje richels gemaakt op ongeveer 1 m afstand van elkaar. De twee schijven zijn zodanig gesteld, dat zij de grond naar buiten wegwerpen, terwijl tussen de twee voren, die zo ontstaan, een richel van ongeveer 20 cm blijft liggen. Daarna laat men water lopen in de ongeveer 8 cm diepe voren, opdat de richel goed doorweekt wordt. Deze irrigatie houdt men vol totdat de jonge zaailingen voldoende beworteld zijn.

Het zaad wordt met de hand op de natte strookjes uitgespreid (dichtheid ongeveer 200 zaden per m). Direct daarna worden de stroken bespoten met een fijne mist van water (met een gewone verstuiver, ongeveer $2\frac{1}{2}$ l. water per strekkende meter), met het doel de zaden goed aan de grond vast te kleven. De zaden ontkiemen na een dag en zijn na ongeveer een week zo ver, dat geen irrigatie meer nodig is. (B. V.)

La carte des groupements végétaux de la France. L. Emberger. Schweiz. Z. f. F. (J. F. Suisse). 6, 293—300, 1948.

De gedachte, de vegetatie van Frankrijk kartografisch vast te leggen, is minstens 100 jaren oud. Thans zal er ernst mee gemaakt worden. Een „natuurlijk kadaster“ van het land kan voor land- en bosbouw van grote betekenis zijn, maar ook kan het dienstbaar gemaakt worden aan het werk van ingenieurs, cultuurtechnici, militairen, enz. De kaarten zullen op een schaal van 1:20.000 verschijnen, zodat er ook kleine bijzonderheden op kunnen worden aangegeven. Er zullen op die wijze 8000 bladen worden uitgegeven. Het is ondoenlijk vlug achter elkaar het gehele land op kaart te brengen, daarom zullen de bladen, die van het meeste belang zijn of die nieuwe vondsten beloven, het eerst worden afgewerkt. Reeds verschenen 8 bladen, waaronder Montpellier (Braun-Blanquet), Clermont Ferrand (Lemée), Camarque (Molinier en Fallon), Sologne (Braun-Blanquet en Linquet).

Directeur van het bureau is Prof. L. Emberger en Technisch directeur Dr J. Braun-Blanquet. Deze directie heeft een uitgebreid voorafgaand werk te doen:

- a. definitie en klassificatie van alle plantengemeenschappen, verzameling van bewijsstukken-als herbarium, veldwerk, literatuur;
- b. regeling en vastlegging van de karteringstechniek als: schaal, kleuren, tekens en begeleidende text;
- c. vorming van medewerkers voor het karteren, wier werk moet worden nagegaan en onderling in verband gebracht.

Voorts is het de taak der directie alle gebruikers van de kaarten zodanig sociologisch te scholen, dat ze werkelijk nut van het werk kunnen hebben. De bladen 1:20.000 moeten van een uitvoerige verklaring worden voorzien, die inlichtingen geeft over de floristische samenstelling der planten-associaties, over hun oecologie enz. Op kleine bijkarten worden klimaat, grond en klimax-vegetatie aangegeven. Het werk is met ernst en wetenschappelijke zin opgezet. De tijdsomstandigheden maken, dat de druk der reeds getekende bladen nog op grote moeilijkheden stuit, die men echter hoopt te overwinnen.

de K.

Les peupliers du point de vue botanique et sylvicole. Ph. Guinien. Schweiz. Z. f. F. (J. F. Suisse) 7, 363—379, 1948.

In alle landen van Midden- en West-Europa neemt de behoefte aan hout toe. Meer en ook spoediger hout produceren is een noodzakelijkheid geworden. Om dit gedaan te krijgen zijn er weinig houtsoorten beter geschikt dan de populieren. Het hout is regelmatig, zacht en licht en, al heeft het geen bijzondere fysicische of mechanische eigenschappen, zo is het tegenwoordig toch voor tal van doeleinden gezocht. Als goed schrijnwerkershout is het te gebruiken voor gewone meubels; ook voor kisten is het geschikt en voor kratten voor fruit; groente of kaas. Verder is het gezocht voor de lucifers- en klompenfabricage.

De meeste peppels zijn kapbaar op 20- tot 30-jarige leeftijd. Op goede grond kan men rekenen op bomen met 2 m³ werkhout na 25 jaren. De jaarlijkse waarde-aanwas kan men stellen op 5 francs (F.). Maar, om dit te bereiken moeten 2 vraagstukken worden opgelost: welke soorten moet men aanplanten, en waar en hoe moeten ze worden gecultiveerd.

Het geslacht *Populus* is in toenemende mate als leverancier van veel en bruikbaar hout, op de voorgrond komen te staan. De veelvuldigheid van vormen en hun onzekere benaming zijn bezwaren die bekendmaking en bespreking van eigenschappen en eisen moeilijk maken, vooral ook als het er om gaat nieuwe terreinen te beplanten, waarvoor dan de geschikte soort moet worden gevonden.

De verwarring in de nomenclatuur is enerzijds door de tweehuizigheid der soort te verklaren, zodat het kan gebeuren, dat mannelijke en vrouwelijke exemplaren van dezelfde soort verschillende benamingen ontvingen. Anderzijds is ook het feit, dat de meeste populieren zich door stekken laten vermenigvuldigen niet in het belang van een juiste benaming. Want daardoor is het mogelijk een bepaald, iets afwijkend type te vermeerderen. Nakomelingen van een enkel individu konden zodoende voor een bijzondere soort worden aangezien. Daar zich tenslotte verschillende soorten met elkander kruisen en enkele kruisingsproducten zich weer in het oneindige laten vermeerderen is verwarring der namen onvermijdelijk zo lang men zich met de binomische nomenclatuur wil blijven behelpen. Daar komt bij, dat ook mutaties nog tot vermeerdering van het aantal typen kunnen bijdragen.

Guinier geeft dan nog enige aantekeningen ten beste over de witte (Leuce), zwarte (Aigeiros) en balsempopulieren (Tacamahaca) wat betreft hun cultuur en bruikbaarheid voor Zwitserland.
de K.

RUBRIEK 8. Bosgeschiedenis (waaronder beschrijvingen en bedrijven).

Het landgoed Erlandsholm. Kund Strand. Skogen 12, 147, 1948.

Dit landgoed ten noorden van Stockholm, in 1930 in het bezit van de bankdirecteur E. Lundh gekomen en uitsluitend door de eigenaar beheerd en verbeterd, is enig in deze streek, omdat er geen naaldhout maar uitsluitend loofhout groeit. Volgens de eigenaar is dat in hoofdzaak espen- en berkenhout, maar op de vruchtbaarste grond is veel essenhout geplant en andere loofhoutsoorten, die het klimaat verdragen. Al het hout, dat geen goede stamvorm verkrijgt, wordt verwijderd.

De jaarlijkse bijgroei van de bossen is 4 tot 5 m³ per ha. In 1930 stond er per hectare 30 m³ en in 1948 70 m³. Om mooie espenstammen te verkrijgen worden alle door wortelrot aangetaste stammen weggeslagen met de opslag. De goed gekeurde stammen worden later gehakt om de opslag daarvan voor nieuw oogstgoed te gebruiken, omdat het rot in de wortel erfelijk zou zijn.

De lucifers-industrie betaalt voor espenhout hoger prijs dan voor naaldhout.

B. S.

STUDENTEN IN NOOD!

Na de gebeurtenissen in Maart zonden 11.000 Nederlandse studenten via de B.B.C. en andere zenders hun sympathiebetuiging aan hun Tsjechische collegae.

Velen hoorden die boodschap en vluchtten uit hun land; zij waagden hun leven, het ging immers om de vrijheid!

Voor het Nederlands comité voor World Students Relief lag hier dus een grote taak. De Nederlandse regering verleende toestemming om een 100-tal uitgeweken studenten in ons land op te nemen, mits de Nederlandse studenten zich voor hun huisvesting en studie garant stelden. De Nederlandse Studenten zagen dit als hun plicht en gezien de omvang van dit werk, werd daarvoor door het Ned. comité voor W.S.R. een aparte stichting in het leven geroepen, het Universitair Asylfonds. Deze stichting staat onder het praesidiaat van Prof. Dr. G. C. Heringa, met als voorzitter van het dagelijks bestuur Prof. Mr. W. P. J. Pompe.

Teneinde de nodige middelen te verkrijgen heeft het U.A.F. allereerst een beroep gedaan op de Nederlandse studenten en velen hebben begrepen, dat het niet bij een sympathiebetuiging kon blijven. Daardoor kon reeds begin Juni een eerste groep van deze studenten, allen Tsjechen, in Huize „Zuylenveld” worden opgenomen. Mede door de steun van het Nederlandse Rode Kruis en andere organisaties kon dit huis worden ingericht, waar deze studenten zich vertrouwd maken met de Nederlandse taal en gewoonten, teneinde hier hun studie te kunnen voortzetten. Na dit werk in Huize „Zuylenveld” hebben in September verscheidene uitgeweken studenten onze universiteiten en hogescholen betreden, die hun reeds vrijstelling van collegegeld hebben toegezegd.

Om hun huisvesting en studie te garanderen is echter een bedrag nodig, dat de draagkracht van de Nederlandse studenten te boven gaat.

Zij kunnen he niet alleen af, maar willen dit werk toch doen slagen.

Daarom meent het U.A.F. een beroep te mogen doen op anderen, en wel in de eerste plaats op de oud-alumni daar zij weten, wat aantasting der universitaire vrijheid betekent.

Het U.A.F. verwacht dan ook dat dit beroep niet tevergeefs zal zijn en het doel dat zij zich gesteld heeft mede door de hulp van de oud-alumni bereikt kan worden.

Bijdragen in goed, geld of aanbiedingen van gastvrijheid worden gaarne ingewacht bij het secretariaat van het U.A.F., Kromme, Nieuwe Gracht 70, Utrecht, tel. 22875, giro 76300.